

EBAP

ESCOLA BALEAR
D'ADMINISTRACIÓ
PÚBLICA

UNITAT 4 | El control de la despesa

CONTINGUTS

1. La Intervenció General de la CAIB
2. Organització i estructura de la Intervenció General
3. Control intern de la gestió econòmicofinancera
4. La funció interventora
5. La fiscalització prèvia dels expedients de modificacions de crèdit
6. La fiscalització prèvia de l'autorització i disposició de la despesa
7. La fiscalització prèvia de les ordres de pagament que cal justificar
8. La intervenció prèvia del reconeixement d'obligacions
9. La comprovació material de la inversió
10. El control financer
11. La Sindicatura de Comptes i el Tribunal de Comptes

OBJECTIUS

1. Conèixer l'organització i l'estructura de la Intervenció General de la CAIB.
2. Identificar les funcions de la Intervenció General de la CAIB.
3. Conèixer el procediment de fiscalització prèvia de la despesa.

Autor: Antonio Murillo Ballesteró

Data d'elaboració: gener de 2026

Aquesta obra es difon mitjançant la llicència [Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

INTRODUCCIÓ

En aquesta unitat estudiarem la Intervenció General de la CAIB, l'organització, l'estructura i les funcions.

També estudiarem el procés de fiscalització prèvia dels expedients de despesa i de les modificacions de crèdit.

1. La Intervenció General de la CAIB

Els articles 31.2 i 103 de la Constitució espanyola imposen el sotmetiment de les administracions públiques als principis de legalitat, eficàcia, eficiència i economia.

La garantia d'aquests principis és el que justifica l'existència d'un sistema de control intern de l'activitat econòmica de l'Administració de la nostra Comunitat Autònoma.

El control intern té per finalitat evitar o corregir les actuacions improcedents dels gestors dels cabals públics, tant de comportaments il·legals com de comportaments antieconòmics.

La regulació legal del control intern de l'activitat economicofinancera del sector públic autonòmic la recullen la Llei 14/2014, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (capítol II), les diverses lleis anuals de pressuposts generals de la CAIB i els decrets 32/2008, que regula l'organització, estructura i funcions de la Intervenció General de la CAIB, i 11/2022, pel qual es regula el règim de control intern que ha d'exercir la Intervenció General de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

L'article 108 de la llei de finances estableix que la Intervenció General de la Comunitat Autònoma té les funcions inherents en la seva condició d'òrgan de control intern de la gestió economicofinancera del sector públic de la Comunitat Autònoma mitjançant l'exercici de la funció interventora i del control financer, i d'òrgan director i gestor de la comptabilitat pública.

2. Organització i estructura de la Intervenció General

La Intervenció General és un òrgan de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears adscrit a la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts, sens perjudici de la plena autonomia de la Intervenció General respecte als òrgans i les entitats sotmesos a fiscalització.

Sota la direcció de l'interventor general, la Intervenció General exerceix les seves funcions a través de:

- a.** La Viceintervenció
- b.** Les intervencions adjuntes
 - a. Intervenció adjunta de fiscalització
 - b. Intervenció adjunta d'auditories
 - c. Intervenció adjunta de comptabilitat i sistemes

c. Les intervencions delegades

L'interventor general té categoria d'alt càrrec i és nomenat pel Consell de Govern a proposta del conseller competent en matèria d'hisenda i pressuposts.

Entre altres funcions, exerceix la fiscalització prèvia dels actes que s'han de sotmetre a aprovació o autorització prèvia del Consell de Govern, i d'aquells que suposin una modificació dels que hagi fiscalitzat l'interventor general.

La Viceintervenció es proveeix de conformitat amb el que estableix la relació de llocs de treball.

Entre altres funcions, li correspon substituir l'interventor en els casos de vacant, absència o malaltia.

Les intervencions adjuntes es proveeixen d'acord amb el que estableix la relació de llocs de treball.

En podem diferenciar les següents:

- La Intervenció adjunta de fiscalització
Té encomanada l'organització i els procediments en les actuacions relatives a l'exercici de la funció de control intern previ.
- La Intervenció adjunta d'auditories
Planifica, coordina i verifica les actuacions de control, seguiment i avaluació de la gestió en l'àmbit econòmic i financer, que es fa mitjançant auditories de gestió.
Elabora informes i fa anàlisis globals sobre procediments, riscos i resultats.
Impulsa, coordina i verifica els plans d'auditories del sector públic autonòmic i del control financer de l'Administració de la CAIB.
- La Intervenció adjunta de comptabilitat i sistemes
Dirigeix, coordina, verifica i executa la comptabilitat i centralitza l'elaboració del compte general de la Comunitat Autònoma.

Les intervencions delegades es proveeixen d'acord amb el que estableix la relació de llocs de treball.

Tenen encomanades les funcions de:

- a. Control intern previ dels actes i expedients que generin autorització o compromís de despeses.
- b. Control dels documents comptables de gestió del pressupost de despeses.
- c. Funcions de control posterior mitjançant la realització de controls financers.
- d. Emissió d'informes preceptius en els supòsits d'omissió de fiscalització.
- e. Control dels fons lliurats a justificar.
- f. Assessoria dels òrgans de gestió.
- g. Coordinació i centralització del subministrament de la informació comptable.

3. Control intern de la gestió economicofinancera

El control intern de l'activitat economicofinancera del sector públic autonòmic està regulat en:

- a) Els articles del 108 al 140 del títol IV, Control intern i comptabilitat pública, de la Llei 14/2014, de finances de la CAIB.
- b) El Decret 11/2022, d'11 d'abril, pel qual es regula el règim de control intern que ha d'exercir la Intervenció General de la CAIB.
- c) L'Acord de Consell de Govern de 20 de juny de 2022, pel qual s'aplica la previsió de l'article 117.2 de la Llei de finances de la CAIB respecte a l'exercici de la funció interventora en règim de fiscalització prèvia limitada.

Els objectius del control intern són:

- a)** Verificar el compliment de la normativa aplicable en la gestió objecte de control.
- b)** Verificar el registre adequat i la comptabilització de les operacions.
- c)** Avaluar que l'activitat i els procediments objecte de control es duen a terme d'acord amb els principis de bona gestió financera i d'acord amb els principis que estableix la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
- d)** Verificar el compliment dels objectius assignats als centres gestors de despeses d'acord amb els pressuposts generals de la Comunitat Autònoma i també dels costos suportats en executar-los.

El control intern de la gestió economicofinancera es du a terme mitjançant l'exercici de:

- a) La funció interventora (comprèn els apartats 4, 5, 6 i 7 d'aquesta unitat).

b) El control financer (apartat 10 d'aquesta unitat).

4. La funció interventora

La funció interventora té per objectiu controlar, abans que s'aprovin, tots els actes de l'Administració de la CAIB i dels organismes autònoms que puguin donar lloc al reconeixement de drets i d'obligacions de contingut econòmic, així com els cobraments i els pagaments que en derivin, i la inversió i l'aplicació en general dels fons públics i les modificacions pressupostàries, per assegurar que aquests actes s'ajusten a les disposicions aplicables a cada cas.

La funció interventora té caràcter intern, previ, vinculant i efectes suspensius, quan així s'estableixi, i comprèn:

- 1) La fiscalització prèvia dels actes, documents o expedients susceptibles de produir drets o obligacions, en les fases d'autorització, disposició, reconeixement de l'obligació i proposta de pagament.
- 2) La fiscalització prèvia dels moviments de fons i de valors.
- 3) La fiscalització prèvia dels expedients de modificacions de crèdit.
- 4) La intervenció material del pagament, quan no s'hagi tramitat per procediments que assegurin validacions informàtiques.
- 5) La intervenció de l'aplicació o de l'ús dels fons públics, subministraments, adquisicions i serveis, que ha de comprendre:
 - a. La comprovació material d'obres, subministraments, adquisicions i serveis.
 - b. La comprovació material o, si escau, documental de subvencions de capital.
 - c. L'examen documental dels comptes justificatius dels pagaments per justificar.
- 6) La comprovació, als efectes pressupostaris i d'inventari, dels efectius de personal i de les existències en metàl·lic, valors i altres béns de la CAIB.

D'aquestes funcions, n'analitzarem les corresponents als apartats 1) —únicament les corresponents a les despeses i els pagaments—, 3) i 5); la resta no són objecte d'aquest curs.

El procediment general comprèn els tràmits següents:

4.1 Remissió de l'expedient de despesa

La intervenció ha de rebre l'expedient complet quan s'hagin reunit tots els justificants, s'hagin emès els informes preceptius i estigui en disposició de dictar-se l'acte que correspongui.

La Intervenció ha de fiscalitzar l'expedient en el termini màxim de deu dies comptadors des de l'endemà de la data de recepció.

Si la intervenció considera que l'expedient s'ajusta a la legalitat, ha d'emetre un informe de conformitat, sense necessitat de motivar-la.

4.2 Formulació d'objeccions

Si la Intervenció es manifesta en desacord amb el fons o amb la forma dels actes, expedients o documents examinats, formularà objeccions per escrit amb expressió dels fonaments jurídics.

L'objecció suspèn la tramitació de l'expedient fins que es resolgui o s'esmeni, en els casos següents:

- a.** Quan l'objecció es posi de manifest en la fiscalització d'expedients de modificació de crèdit.
- b.** Quan l'objecció es basi en la insuficiència de crèdit o el que es proposi no es consideri adequat.
- c.** Quan s'apreciïn irregularitats greus en la documentació justificativa de les ordres de pagament o quan el dret del perceptor no quedi prou justificat.
- d.** En els casos d'omissió en l'expedient de requisits o tràmits essencials exigits per les disposicions aplicables o quan s'estimi que la continuació de la gestió administrativa pugui causar pèrdues econòmiques greus a la hisenda de la Comunitat Autònoma.
- e.** Quan l'objecció derivi de comprovacions materials d'obres, subministraments, adquisicions o serveis, o programes d'investigació.

Si l'òrgan gestor accepta les objeccions, cal esmenar les deficiències i remetre novament l'expedient a l'òrgan interventor perquè emeti un informe favorable.

La Intervenció també pot formular les observacions que consideri convenientes sense que això tenguin efectes suspensius en la tramitació.

4.3 Resolució de discrepàncies

Si l'òrgan afectat per les objeccions no està conforme amb l'informe de la Intervenció, ha de plantejar discrepància a la Intervenció en el termini de 15 dies.

La discrepància ha de ser motivada amb cita dels preceptes legals en els quals es basi el seu criteri.

La discrepància es resol de la manera següent:

- Si l'objecció està formulada per una Intervenció delegada o adjunta, correspon a l'interventor conèixer la discrepància i dictar resolució de compliment obligat per la Intervenció delegada o adjunta.
- Si l'objecció emana de l'interventor general o ell mateix l'ha confirmat, correspon al Consell de Govern adoptar la resolució definitiva.

Els acords que adopti el Consell de Govern són de compliment obligat per a la Intervenció General.

4.4 Procediment de fiscalització i comptabilització simultània d'expedients de despesa

Amb els expedients de despesa que es tramitin davant la Intervenció General als efectes de fiscalització, s'ha de trametre una proposta de resolució administrativa que servirà de justificació de la proposta d'anotació comptable.

4.5 Despeses menors

Són despeses menors les que deriven de subministraments i serveis d'una quantia inferior als 5.000 euros, sense IVA.

Aquestes despeses no requereixen cap mena de tramitació substantiva o procedimental, excepte la presentació de la factura o document equivalent conformada per l'òrgan competent per a la tramitació del reconeixement de l'obligació i el seu pagament.

4.6 Anotacions comptables

La generació de l'anotació comptable pel cap de la unitat de gestió econòmica (UGE) significa la constància i la conformitat d'aquest en relació amb el fet que la tramitació i la justificació de la despesa s'han efectuat d'acord amb les disposicions que s'apliquin, sens perjudici de la fiscalització prèvia.

5. La fiscalització prèvia dels expedients de modificacions de crèdit

Queden sotmesos a fiscalització prèvia, amb independència de la seva quantia:

- a. Els crèdits extraordinaris i els suplementes de crèdit
- b. Les ampliacions de crèdit
- c. Les generacions de crèdit per raó d'ingressos provinents d'altres administracions

També queden sotmeses a fiscalització prèvia, amb independència de la seva quantia i del tipus, les modificacions que s'hagin d'elevat al Consell de Govern per a la seva autorització o aprovació.

La fiscalització prèvia consisteix en la comprovació dels aspectes següents:

- Que l'acord o la resolució que es proposa compleix els requisits i les limitacions establertes legalment per al tipus de modificació de crèdit de què es tracti en cada cas.
- Que l'expedient que es tramita contengui la documentació que s'estableixi.

6. La fiscalització prèvia de l'autorització i disposició de la despesa

Estan sotmesos a fiscalització prèvia els actes dels òrgans de l'Administració de la CAIB pels quals s'autoritza o es disposa una despesa; es consideren inclosos:

- Els actes resolutoris de recursos administratius que suposin despesa.
- Els convenis que signi l'Administració, sempre que tinguin contingut econòmic.
- Els actes d'execució de sentències que impliquen obligacions econòmiques.
- Els expedients d'acords marc regulats i sistemes dinàmics d'adquisició regulats en la legislació de contractes del sector públic.
- Els expedients de resolució de convocatòries de concerts socials regulats en la normativa d'acció social.
- Els expedients d'autorització d'endeutament.

6.1 Expedients de despesa exempts de fiscalització prèvia

No estan sotmesos a fiscalització prèvia (exempts de fiscalització prèvia) els expedients de despesa següents:

- Els contractes menors.
- Els contractes tramitats per emergència.
- Les despeses menors.
- Els expedients de despesa inferiors a 30.000 euros.
- Les subvencions i transferències nominatives, és a dir, les que tinguin menció expressa en la Llei de pressuposts generals de la CAIB i les rebudes de l'Estat o de la Unió Europea amb aquest caràcter.
- Les despeses de personal per tots els conceptes.
- Les despeses de funcionament dels centres docents no universitaris, públics i concertats.
- Els contractes d'obertura de comptes bancaris, els contractes per obtenir targetes de dèbit, de prepagament de crèdit, els contractes bancaris relacionats amb els mitjans de pagament electrònic amb entitats financeres públiques i privades.
- Els altres supòsits establerts per normes de rang legal o pels reglaments que despleguin la Llei 14/2014.

Les despeses exemptes de fiscalització prèvia poden ser objecte de control financer posterior.

6.2 Fiscalització prèvia limitada

En aplicació del que estableix l'article 117 de la Llei de finances de la CAIB, el Consell de Govern de 23 de maig de 2025 va ordenar la fiscalització prèvia limitada de tots els expedients de despesa i de les operacions no pressupostàries mitjançant la comprovació dels aspectes següents:

- L'existència de crèdit adequat i suficient.
- En operacions extrapressupostàries, que el compte és el que correspon
- En el cas que es tracti de despeses estructurals, que es compleixen els requisits establerts.
- La competència de l'òrgan que genera la despesa o l'obligació.
- En les despeses pluriennals, el compliment dels requisits legals.
- El compliment de les normes de publicitat i concurrència.
- Els altres aspectes addicionals que, per la seva transcendència, així es determini per a cada tipus d'expedient de despesa.

En l'annex d'aquest Acord s'estableixen els aspectes concrets d'aquesta fiscalització prèvia limitada.

Les obligacions o les despeses sotmeses a fiscalització prèvia limitada poden ser objecte de control financer.

6.3 Fiscalització prèvia limitada dels expedients de despesa

Abans que l'òrgan competent dicti una resolució, s'ha de remetre a la Intervenció General l'expedient objecte de fiscalització prèvia limitada. Amb caràcter general, aquest expedient ha de constar, com a mínim, dels documents següents:

1. Proposta de resolució motivada signada i adreçada a l'òrgan competent per resoldre.
2. Anotació comptable que acrediti l'existència de crèdit .
3. Autorització d'imputació de la despesa a exercicis futurs (despesa pluriennal).
4. Acords de Consell de Govern, amb autorització prèvia de la despesa i/o excepció de límits pluriennals.
5. Altres documents en funció de la naturalesa de l'expedient.

7. La fiscalització prèvia de les ordres de pagament que cal justificar

La fiscalització prèvia de les ordres de pagament que cal justificar per les quals es posin fons a disposició dels òrgans pagadors de la CAIB ha de verificar:

- Que les propostes de pagament que cal justificar les expedeix un òrgan competent.
- Que s'acrediten les circumstàncies que no permeten la justificació prèvia al pagament mitjançant memòria de la Secretaria General.
- Que existeix crèdit adequat i suficient.
- Que els fons percebuts amb anterioritat s'han justificat dins del termini corresponent.
- Que el caixer pagador ha complert l'obligació de conciliació dels saldos.

Si es tracta de despeses que deriven d'expedients no exempts de fiscalització prèvia, s'ha de dur a terme la fiscalització prèvia de la despesa.

En els comptes justificatius dels pagaments que cal justificar, s'ha de comprovar que corresponen a despeses concretes i determinades i que s'ha seguit el procediment aplicable en cada cas, que són adequats a la finalitat per a la qual es van lliurar i que d'acreditat la realització efectiva i conforme d'aquestes despeses.

8. La intervenció prèvia del reconeixement d'obligacions

El reconeixement d'obligacions està sotmès a la intervenció prèvia, sempre que hi concorrin les dues condicions següents:

- a. Que derivin d'actes d'autorització i disposició de despeses sotmesos a la fiscalització prèvia.
- b. Que siguin d'un import de 5.000 euros o superior.

La intervenció prèvia del reconeixement d'obligacions implica comprovar els punts següents:

a. Que les obligacions responen a despeses autoritzades i disposades i fiscalitzades favorablement.

b. Que els documents justificatius s'ajusten a les disposicions legals i que hi consti:

- Identificació de la persona creditora.
- Import exacte de l'obligació.
- Que es compleixen tots els requisits necessaris per reconèixer l'obligació.
- En les subvencions, un certificat de l'òrgan encarregat del seguiment de la subvenció que acrediti que el reconeixement de l'obligació s'ajusta al resultat de la liquidació de la subvenció.

c. La comprovació material de la realització efectiva i conforme de la prestació i en les subvencions que s'ha complert la finalitat de la concessió de la subvenció.

9. La comprovació material de la inversió

La intervenció de la comprovació material de la inversió és la facultat de la Intervenció de verificar materialment la realització de les obres, els subministraments, els serveis i les adquisicions que es financen amb fons públics. Així mateix, s'ha de verificar el compliment de la finalitat de les subvencions de capital.

La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, estableix un acte formal de recepció de l'acompliment de l'objecte dels contractes i el Text refós de la Llei de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu, de 28 de desembre, estableix que per a les subvencions de capital superiors a 300.000 euros l'òrgan gestor ha de comprovar el compliment de la finalitat de la subvenció mitjançant una acta o informe de comprovació material.

Abans de reconèixer l'obligació, s'ha de verificar materialment la realització de l'objecte dels contractes i verificar el compliment de la finalitat de les subvencions de capital.

La intervenció de la comprovació material forma part de la funció interventora i l'ha de dur a terme el personal de l'Administració de la CAIB designat per la Intervenció General.

Cal l'assistència del representant de la Intervenció en els actes corresponents a expedients d'import superior als 300.000 euros amb l'IVA inclòs.

Amb 20 dies hàbils d'antelació, l'òrgan gestor ha de sol·licitar la designació d'un funcionari de la Intervenció perquè assisteixi a la comprovació material de les obres i de les subvencions de capital.

El resultat de la comprovació material de la inversió s'ha de reflectir en una acta que han de subscriure tots els assistents a l'acte.

L'opinió del representant designat per la Intervenció ha de constar expressament en l'acta i pot ser favorable, favorable amb observacions o desfavorable.

L'opinió desfavorable del representant de la intervenció té el caràcter d'objecció i s'hi ha d'aplicar el procediment establert per la seva esmena o per resoldre la discrepància.

10. El control financer

El control financer es fa *a posteriori*, s'aplica essencialment mitjançant procediments i tècniques d'auditoria i té caràcter no suspensiu.

El control financer que exerceix la Intervenció General de la Comunitat Autònoma s'estén sobre:

- a.** L'Administració de la Comunitat Autònoma.
- b.** La resta d'entitats que formen part del sector públic de la Comunitat Autònoma.
- c.** Les entitats que s'hagin d'incloure en el sector d'administracions públiques de la CAIB en aplicació de les regles del Sistema Europeu de Comptes Nacionals i Regionals.
- d.** La resta d'entitats que depenguin de l'Administració de la Comunitat Autònoma.
- e.** També es pot estendre a les persones beneficiàries de subvencions i entitats col·laboradores.

El control financer pot tenir caràcter puntual o adoptar les modalitats de control financer permanent o d'auditoria pública.

El control financer permanent té per objecte verificar, per un període de temps determinat o indefinit, la totalitat de les operacions de contingut economicofinancer o una part d'aquestes, la situació i el funcionament de les persones i entitats sotmeses al control financer.

S'anomena auditoria pública el control financer que consisteix en la verificació, feta amb posterioritat i efectuada de manera sistemàtica, de l'activitat economicofinancera del sector públic autonòmic, mitjançant l'aplicació dels procediments de revisió selectius que contenen les normes d'auditoria pública.

11. La Sindicatura de Comptes i el Tribunal de Comptes

Són òrgans de control extern de l'activitat economicofinancera de la Comunitat Autònoma i de les administracions en general.

La Sindicatura de Comptes és l'òrgan al qual correspon la fiscalització externa de l'activitat econòmica, financera i comptable del sector públic de les Illes Balears que, d'acord amb la llei, inclou:

- L'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
- Els consells insulars i les entitats locals radicades a les Illes Balears.
- La Universitat de les Illes Balears.
- Qualsevol organisme, ens, entitat, fundació o empresa amb participació majoritària o domini efectiu, directe o indirecte, d'alguna de les entitats esmentades, independentment que es regeixin per dret públic o privat.

Aquestes funcions s'han de dur a terme sense perjudici de les competències que corresponen al Tribunal de Comptes en relació amb tot el territori de l'Estat.

La Sindicatura depèn orgànicament del Parlament de les Illes Balears, exerceix les seves funcions amb plena independència i està sotmesa únicament a l'ordenament jurídic.

El Tribunal de Comptes és un òrgan de control extern reconegut en la Constitució espanyola que es configura com l'òrgan fiscalitzador suprem dels comptes i de la gestió econòmica del sector públic, sense perjudici de la seva funció jurisdiccional d'enjudiciament de la responsabilitat comptable en què incorrin els que tinguin a càrrec seu el maneig de fons públics. També se li atribueix el control de la comptabilitat i de l'activitat economicofinancera dels partits polítics, així com el de les aportacions que rebin les fundacions i associacions vinculades a les formacions polítiques amb representació parlamentària.

Depèn directament de les Corts Generals i exerceix les seves funcions per delegació d'aquestes en l'examen i la comprovació del Compte General de l'Estat. No obstant això, el Tribunal de Comptes gaudeix de plena independència per exercir les seves funcions i reconeix constitucionalment que els membres del Tribunal gaudeixen de la mateixa independència i inamovibilitat i queden sotmesos a les mateixes incompatibilitats que els jutges.

BIBLIOGRAFIA

- Llei 14/2014, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
 - Títol IV. Articles del 108 al 131
- Decret 11/2022, d'1 d'abril, pel qual es regula el règim de control intern que ha d'exercir la Intervenció General de la CAIB.